

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

М. НОВОМОСКОВСЬК

НТУ «Дніпровська політехніка»

Мирний Денис Євгенович

Науковий керівник: к.геол.н., доц. Герасименко Тетяна Володимирівна

До організованого туристично-рекреаційного простору відносять простір, що має організовану систему управління умовами туристичної діяльності, головною метою якої є підвищення її ефективності, обумовлене наявністю характерних локальних просторів різного масштабу.

Результатом розвитку економіки туристичної території є створення та підтримання конкурентних переваг, а також досягнення вищого рівня конкурентоспроможності туризму та рекреації. Профілізація території має бути спрямована на створення високорозвиненого туристично-рекреаційного та торговельно-фінансового центру національного (міжнародного) значення, що надасть можливість для довготривалого економічного розвитку.

Для будь-якого процесу, щоб він був конструктивним, необхідне ефективне керування. І це сенсі управління соціально-економічним розвитком місцевої туристської дестинації – важлива функція місцевих органів влади. Підтримка туризму з боку органів самоврядування стає особливо актуальною під час кризи та постійних структурних змін [1], оскільки в цей важкий для України період без зацікавленості та допомоги з боку влади діяльність у сфері туризму, яка є невиробничою, стає найбільш ризикованою. І така підтримка може бути виправдана тим, що в кризовій ситуації саме кошти, які ввозять туристи в місцевість, можуть допомогти пережити тимчасові економічні труднощі або взагалі стати основним джерелом розвитку.

Економічні реформи останніх років показали, що ті туристичні дестинації, в яких постійно вдосконалюються методи управління, меншою мірою схильні до кризових тенденцій. У складних умовах виходу з кризи відносну перевагу мають передусім ті туристичні дестинації, які використовують комплексні методи та інструменти управління, інтегровані у загальну державну та регіональну системи. Об'єктивно, що кінцевою метою соціально-економічного розвитку туристичної дестинації є підвищення якості життя.

Метою економічної підсистеми туризму у м. Новомосковськ є створення конкурентоспроможної туристичної індустрії, здатної до саморозвитку та забезпечення реалізації крім економічних, а також екологічних, соціальних, культурних та інших цілей туристичної системи [2].

З метою розвитку цілорічної туристичної діяльності на території м. Новомосковськ було запропоновано на наступний рік за умови припинення військового стану певні заходи. Економічна ефективність туризму є складовим елементом загальної ефективності суспільної праці та виражається певними критеріями та показниками. Проблеми ефективності туризму доцільно розглядати за допомогою системного підходу, який передбачає встановлення

різних критеріїв та показників для різних рівнів управління та певну ієрархію цілей та відповідних їм критеріїв ефективності.

Було визначено соціально-економічну ефективність заходів з розвитку туристичної діяльності у м. Новомосковськ. Орієнтовні витрати на реалізацію запропонованих заходів складають 6544,0 тис.грн., з них інвестиційні витрати приблизно 5000,0 тис.грн. Додатковий прибуток від запропонованих заходів з розвитку туристичної діяльності у м. Новомосковськ складе 1138,5 тис.грн. Термін окупності інвестицій у розвиток туристичної діяльності м.Новомосковськ дорівнює 4,5 років

Було визначено коефіцієнт мультиплікації у Дніпропетровській області, що також можна віднести до м. Новомосковськ $k = 3,33$, тобто витрати кожного туриста та екскурсанта у розмірі 120 дол. генерують додатковий дохід в економіці у розмірі 400 дол.

Оцінка мультиплікативного впливу туризму дозволяє більш точно розраховувати його вплив на економіку країни, враховувати дані параметри при формуванні бюджету, оцінці платіжного балансу, оптимізації експортно-імпортних операцій, розробці програм державної та місцевої підтримки туризму, його інвестиційної стратегії, вдосконаленні інфраструктури туризму, використанні та відтворенні туристичних ресурсів і т.д. [3].

Список джерел

1. Просторова організація туристично-рекреаційної сфери регіону: монографія / за заг. ред. В. В. Паппа. Мукачево: Редакційно-видавничий центр МДУ, 2016. 268 с.

2. Програми соціально-економічного та культурного розвитку м. Новомосковськ. URL: <https://novomoskovsk-rada.dp.gov.ua/pro-misto/programa-rozvitku/programi-socialno-ekonomichnogo-ta-kulturnogo-rozvitku-m-novomoskovska>.

3. Колосінська М. І. Мультиплікативний ефект туристичної сфери. *Ефективна економіка*. 2021. Випуск 1. С. 211-214. URL: 10.32702/2307-2105-2021.1.79.